АВГУСТ
26
суббота
1939 он
№ 196 (2896)
Сэн 10 мvнгэ

Бvхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумай ОРГАН.

[N]iutaguuddaxi azalşanai depytaa[d]uudai Soveedyydte hungaltanuu[d]iiji tyges beledxelteigeer ugtaxa

[M]anai yrgen jixe Soveed [or]oi, terenei toodo B.-M. [res]pyyblikiin xydelmerişed, ta[ri]aşad ba soveed intelligeence [bol]bol azalşadai depytaaduudai [xi]zaarai, oblastnoi, gorodskoi [ba] raioonno Soveedyydte hun[galt]iin urda tee baina. Ene xa[daa] manai oronoi azalşadai te[d]elei zamai itoogiiji, socia[lizm]iin ilaltiin itoogiiji xamtad[xa]n batadxahan, aguu jixe [Staa]linska Konstituuciin johoor[oo], gurbadaxi gaixamşag so[vee]d—gurbadaxi hungalta bolno. [Niu]taguuddaxi azalşanai depy[taa]duudai Soveedyydte hungal[ta] bolbol ton jixe politiiçeske [ud]xa şanartai.

[Ed]de hajaxan bolzo yngergeh[en] RSFSR-ei Verxoovno So[vee]dei xojordoxi Seessi bolbol [R]SFSR-ei **azalşanai depytaa[d]uudai xizaarai, oblastnoi, [o]kruznoi, raioonno, gorod[sko]i, seelьske ba poselkoovo [So]veedyydte hungaltanuud[ai] Polozeeniiiji**" batalahan [bai]na.

[M]anai oron bolbol yngeregşe [o]lon hunguuliiin kampaani[nuu]dai oopedtoi. 1937 onoi de[kaa]briliin 12-to bolhon, SSSR-ei [Ve]rxoovno Soveedte, 1938 on[oi] bolhon, Sojuuzna ba avto[no]mno respyyblikenyydei Ver[xo]ovno Soveedyydte hungalta[nuu]d bolbol Staalinska Konsti[tuu]ciin ereltiin johoor, bygede[ii]n, tegşe ba sexe hunguu[liin] erxiin yndehe huuri deere, [nu]usa golosovaaniaar yngeregdehen baina. Aguujixe so[vee]d arad bolbol Leenin-Staa[lin]ai paartiiiji ba Soveed pravii[tel]ьstvliji toiron niagta zagsanxai [ba]ihiijinь yngeregşe hungalta[nuu]d byxii delxeide xaruulaa. [Ed]e hungaltanuud deere, kom[mu]niistnuud ba partiiina bişe[e]ydei Sta[al]inska bloog ilaa[ba]. Ede hungaltanuud bolbol [bol]şeviig paarti ba azalşa ara[dai] xoorondoxi xysentyges ba[ria]aji demonstriirovalaa. Hun[guu]liiin kampaaninuudai yjede [bid]e barisaan ulam bexizee, [xy]delmerişen, tariaaşan ba so[vee]d intelligeence xadaa bolь[şe]viig paartiiiji, tereenei voozdь [nyx]er Staaliniiji toiron byri [niag]taar zagsaa.

[N]iutaguuddaxi azalşadai de[pyt]aaduudai Soveedyydte hun[gal]ta bolbol uridlagşa hungal[tan]uudhaa byri organizoovan[no]or yngergegdexe johotoi. [Or]ganizoovannoor yngergexe [arg]oovinuud, argabaidalnuud [ma]nin bii: yngerhen hungalta[nu]udai ooped, eehedilngee [en]ergi, organizaatorska şada[mj]iiiji xaruulhan, olon tooto [ga]ixamşag kaadrnuud bii. Ki[n]o, gazeed, raadioo, unşalgiin [ta]şanguud, klyybyyd, ulaan[bu]languud; socialiizmiin aguu[jix]e istoriiçeska ilaltanuudiiji [xa]ruulhan ba kapitaliis xyriee[le]ge tuxai xelehen, ulasxoo[ro]ndiin areene deere jyyn bol[ji] bainab geze xeerehen olon[to]to kniigenyyd ba broşiura[n]ud—ede bygede xadaa bolь[şe]viig paartiiin ba byxii ob[şç]eestvenne organizaacanuudai [ar]senaaldaxi agitaaca ba propa[ga]ndiin xursa zebsegyydenь [jy]n.

[B]yxii partiiina, soveed, kom[so]moolьsko, profsojuuzna orga[ni]zaacanuudai şuxala zoriigonь [jy]b gexede, bolьşeviig agitaacіin arsenaaldaxi byxiiji, yngerhen hungaltanuudai tuilai jixe praktiiçeska oopeduudiiji, ba paartiiiji toiron zagsahan, yngeregşe hungaltanuudai yjede bodoto, ynete oopedoor eehedilgee xujaglahan kaadrnuudiiji agitacioonno - propagandiistska xydelmeride zagsaaza, Staalinska Konstituucaar olgogdohon, gyrenei ypravleenide xabaadaxa erxejee hungagşad byxenei xysed edlelgiiji xangaxa jabadal bolno.

Teed, manai respyyblike dotor agitacioonno-maassova xydelmeriiin jabasanь mynee yjede ton hula baina. Partiiina ba soveed organizaacanuud, tedenei xytelberilegşed bolbol agitacioonno xydelmeri teeşe erid erjelte xeegyi, ene şuxala uçaastogiiji bodoto anxaraldaa yşee xysed abaadyi baina.

Hunguuliiin kampaani oirtoo. Azalşan zonoi dundaxi maassova-politiiçeske xydelmeriiiji byxiixemzeegeer şangadxaxa şuxala. Agitaatornuudai kaadrnuudiiji byridxen, tedeniiji şine aktiviistnuudaar nemeexe. Tomo tomo predprijaatinuud, kolxoozuuddaxi partiiina komiteedyydei dergede, şuxala bolhon uşarta, agitkollektiivyydiiji emxidxexe.

Niutaguuddaxi azalşadai depytaaduudai Soveedyydte hungaltanuud bolbol manai byxii partiiina organizaacanuudai xydelmeride serьjoozno politiiçeske ekzaamen bolxo baina.

Ene xadaa busad byxii obşçeestvenne-maassova organizaacanuudta xabaadana. Ene politiiçeske ekzaamen zaabol xyndeteigeer barigdaxa johotoi.

Hungaltiin urda teexi agitacioonno-maassova xydelmeriiiji azaxiin xydelmeritei xolbolduulan tabixa şuxala.

Mynee xaanaşji—predprijaatinuudta, sovxoozuudta ba kolxoozuudta azalai entyziaazm, azalşadai politiiçeske debzelte deeşeleze baina. Ene xysete debzeltiiji, entyziaazmiiji demzexe, maassova oilguulamziin xydelmeriiiji ulam yrgedxen organizovaalxa xeregtei. Eneenei urda teexi hungaltanuudtai zişeelbei, mynee bolxoo baigaa hungaltanuudai urda teexi organizacioonno, maassova-politiiçeske xydelmeri byri yrgeneer, byri şangaar tabigdaxa johotoi. Tiimehee, agitaatornuudai azal jabuulganь ton jixe ba xariuusalgatai. Hungagşad—azalşad byxen xadaa SSSR-te socialiis baiguulaltiin aguujixe amzaltanuud tuxai, ulasxoorondiin baidal tuxai, myn busad xeden olon ba şuxala asuudalnuud tuxai medexiiji xysene. Ene xyselenь ton zakoonno baina. Eneeniiji xangaxa, byxii hungagşadiiji dotoodiin ba gadaadiin baidalai şuxala asuudalnuudtai tanilsuulxa bidenei ariuun ujalga. Tereenhee gadna, hunguuliiin zakooniiji hungagşa byxen zaabol medexe johotoi.

Agitacioonno-maassova xydelmeriiiji ynder deere yrgexe, hungaltiin urda teexi azalai debzeltiiji demzen xangaxa—ene xadaa azalşadai depytaaduudai Soveedyydte hungaltiin beledxelde byxii partiiina ba partiiina bişe bolьşeviigyydei şuxala zoriigonь bolno.

SSSR-ei VERXOOVNO SOVEEDEI PREZIIDIYMEI

Ykaaz

SSSR-ei VEERXOVNO SOVEEDEI IV SEESSIIIJI ZARLAXA TUXAI

Soveed Socialiis Respyyblikenyydei Sojuuai Verxoovno Soveedei eelzeetebişe IV seessiiiji ene onoi aavgustiin 28-nai [ed]er Moskvaa goorodto zarlaxa.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei tyryylegşe M. KALIININ.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei sekretaarь A. GOORKIN.

Moskvaa, Kreemlь
1939 ohoi aavgustiin 24.

Japooncuud Gonkoongiiji xysedeer blokiirovalba

[L]oondon, aavgustiin 21. [An]gliiska gazeedyydei Gon[ko]ongske korrespondeentnyyd [me]dxhoi aavgustiin 20-do, japooncuud xadaa Gonkoongdo, xuurai gazarai talahaa xysed blokoodiiji baiguulba geze batalna. (TASS)

Socsorevnovaaniiin doogovornuudiiji sag yrgelze şalgaxa

Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaani bolbol gazar byride, aradai azaxiin halbari byxende yrgen dalaistaigaar delgerze, eerlingee gaixamşagta rezylьtaaduudiiji ygene. ВКР(b)-ein XVIII Sjeezdiin istoriiçeska togtoolnuudaar ba nyxer Staalinai geniaalьna zaabarinuudaar zebseglegdehen, aguujixe soveed arad xadaa tuilai jixe, şine şine amzaltanuudta zorigzonxoi baina.

Mynee, xaa-xaanagyi, promişlennostьdo, transportdo, aradai azaxiin byxii halbarinuudta obrazcoovoor xydelmerildeg predpijaatinuud — zavooduud, faabrikanuud, kombinaaduud, ceexnyyd, smeenenyyd, brigaadanuud ton olon. Tedener xadaa Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaaniin aldarta tug doro, yiledberiiin tuilai yndernyyd pokazaatelьnuudiiji tuilanad. Byteen gargahan produukcanuudaigaa şanariiji ton deede xemzeede xyrgene. Tedenei eehediinь yniiji olo-olon proceenteer bagadxadag baina.

Ede byxii xadaa olomillioon soveed aradai udaarna xydelmerinyydeinь bodoto rezylьtaaduud myn. Byri jixe amzaltanuudiiji tuilaxiin argabaidalnuud ba bajan rezeervnyyd, manai oronoi aradai azaxiin byxii halbarinuudtanь, baragdaşagyi elbeg baina.

Manai respyylikiin predprijaatinuudta xeden olon staxaanovcuud, udaarniguud—tyryy xynyyd xydelmerilze, yiledberiiin erxim pokazaatelьnuudiiji xaruulnad. Selengiin gosparoxoodstviin sydoremoontno zavoodta, niieed olon staxaanovcuud, udaarniguud bii. Tus zavoodoi mexaniiçeske ceexte tookarioor xydelmerildeg nyx. Şliaak bolbol yder byriiingee yiledberiiin prograammiiji 329 proc. xyrter dyyrgene.

Tereşelen, staxaanovcuud nyxed Pereşkoov (tookarь)—233 proc., Şevoşkeeviç (stooliar)—229 proc., Poniaatov (koteelьşçig)—232 proc., Jerşoov (sleesarь)—228 proc., Kazaarin (sleesarь)—230 proc. dyyrgedeg baina. Dursagdagşa staxaanovcuudai yiledberilhen detaalьnuudai predmeedyydei şanariinь erxim hain segneltiiji abna.

Zygeer, byxii zavood deerenь abza yzebel, ton serьjoozno dutuunuud baixa jym. Todorxoilon xelebel, byxii xydelmerişedeinь gy, ali yiledberi deere xydelmerildeg xynyydeinь miil 37 proceentn staxaanovcuud ba udaarniguudь ta toologdono. Zarimdaa yiledberiiingee prograammiiji dyyrgedeg, tiigeed zarimandaa dyyrgedegşjigyi xynyyd yşeel olon.

Socialiis sorevnovaaniiin doogovornuud xydelmerişedei dunda batalagdanxai bolboş, tedenь sag yrgelze şalgagdadaggyi, xarin şkaaf soo gy, ali stoolоi xyndiide xadagalaatai baidag uşarnuud yzegdene. Eneen tuşaa, mexaniiçeske ceexiin naçaalьnig nyx. Dmiitrijev A. I. bolbol—„Manai ceexiin byxii xydelmerişed, eehed xoorondoo socialiis doogovornuudiiji batalanxai, zygeer, tedeneinь jamaraar dyyrgegdehen tuxai xeleze şadaxagyib, doogovornuudiiji şalgalga xojor daxin boloo geeşe aagy, yşee xysed todorxoi medenegyib"—geze, xeerene.

Egeel iime praaktika ba xydelmeriiin stiilь bolbol socialiis doogovornuudai dyyrgeltede ba staxaanovcnudai zergiin ulam yrgedelgede haad bolno.

Gadna, xydelmerişedei racionalizaatorska hanamzanuud ba izobritaatelьstvo bolbol ton jixe udxa şanartai. Ene zavood deere, 1938 onoi dekaabriliin 12-hoo xoişo xojorxon le duradxalnuud orohon baina. Endexi zavoodoi ba cexovoi profsojuuzna komiteedyyd xadaa iime şuxala uçaastogiiji xytelberilnegyi. Olonxi ceexnyydeinь xydelmerişedtei beseede xexede, racionalizaatorska hanamzanuud, izobritaatelьstvo tuxai medyylgenyyd ba duradxalnuudaa xende ygexe, eneen tuşaa xentei xeereldexe baihanaa medenegyi.

Iigeed baixada, jamar viivod xexe johotoib? Staxaanovska xydeleen ba socialiis sorevnovaaniiji delgeryylelgede formaalьnaar xandalga xadaa Selengiin sydoremoontno zavood deere bii. Iime xandalgada eses tabiza, aguujixe staxaanovska xydeleen ba Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaaniiiji ulam yrgeneer delgeryylxiin tylee, niite debzeltiin tylee temesel—bygediin bojevoi zoriigo myn bolno.

Staxaanovcuud ba udaarniguudai gaixamşagta iniciatiiviiji tolgoilon, tedenei xydelmeriiin ooped ba meetodiiji bygediin dostojaani bolgoxo johotoibdi. Xydelmerişedei racionalizaatorska hanamzanuud ba izobritaatelьstviiji byxiixemzeegeer demzexe, tedende tuhalxa ton şuxala baina.

C. Zavodskoi

Һуралсалай шэнэ жэлые образцово бэлэдхэлтэйгээр угтаха

ПЕТРОПАВЛОВКА. Зэдын аймагай тvрvv hургуулинууд болбол 1939-40 онуудай hуралсалай шэнэ жэлэй бэлэдхэлые vни дvvргэhэн байна.

Армагай эхин hургуули (эрхилэгшэнь нvхэр Осимкин) хадаа образцовоор бэлэдхээ. Мvн, Доодо-Ториин хvсэд бэшэ дунда hургуули (директорэнь нvх. Мархагшинов), Гэгээтын хvсэд бэшэ дунда hургуули (директорэнь нvх Будаев) ба бусад hургуулинууд хадаа hуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлэй хvдэлмэрине hайтар ябуулжа, ямаршье hаадгvй занятяа эхилхээр бэлэн болобо.

Тус аймагдахи hургуулинуудта, 7428 куб. метр тvлеэн hургуулинуудай газаа шэрэгдэhэн байха аад, 4058-нь шэрэгдэжэ ба 420 партнууд ремонтлоглохо аад, 404-нь бэлэн болобо. Vшөө 443 партнууд шэнээр хэгдэхэ аад, мvнөө 396-нь хэгдээ.

Энэ жэлдэ, 160 hууритай шэнэ hургуули Токой селодо баригдажа, hайтар оборудовалагдаба.

Зарим hургуулинууд хадаа hуралсалай шэнэ жэлэй бэлэдхэлые таhалдуулхын туйлда хvргөөд байна.

Жэшээнь, Цаган-Уhанай эхин hургуули (эрхилэгшэнь нvх. Галькова) болбол мvнөө хvртэр hургуулиингаа ремонтые дvvргээгvй ба hуралсалай жэл соо хvсэд хvрэхэ тvлеэ бэлэдхээдvй байна. Баhа Цагатайн эхин hургуули (эрхилэгшэнь нvхэр Барнакова) ба Енхоройн эхин hургуули тон иимэ байдалтай.

Петропавловкын дунда hургуули (директорэнь нvхэр Карасев) болбол hуралсалай жэлдэ бэлэдхэлэй ехэнхинь дvvргээ. Гэбэшье, тvлээгээ хvсэд шэрvvлээдvй ба hургагшанарай байрань ехэ дутуу.

Тус hургуулиин тулеэ, Буденнын нэрэмжэтэ ба „Пятилетка" колхозууд шэрэхэ байhан аад, хойшо татажа байна.

Мvн, Боргойн совхозой эхин hургуулиин 130 куб. метр тулеэнь ойдоошье бэлэдхэгдээгvй. Тээд, тус совхозой директор нvх. Шубин болбол энээн тухай ямаршье хэмжээ абанагvй.

Гадна, эдэ бvхы дутуу дунда зvйлнvvд тухай, ВКП(б)-эйн айкомой ба аймгvйсэдкомой заседани дээрэ хэды хэлсэгдэдэг болбошье, hургуулинуудай бэлэдхэлэйнь хvдэлмэридэ хубилалта бага хэгдэнэ.

Ушар имэhээ, hуралсалай жэлэй бэлэдхэлдэ байгаа дутуу дунда зvйлнvvдые ойрын vдэрнvvдтэ усадхажа, 1939-40 онуудай hуралсалай шэнэ жэлые образцово бэлэдхэлтэйгээр угтахань—Зэдын аймагай партийна ба партийна бэшэ большевигуудай шухала зорилго болоно.

Цыб. Жимбеев.

Nьjuu-Ioorkdoxi Ulasxoorondiin viistavka deere SSSR-ei pavilьoon.
ZURAG DEERE: „Socialiis baiguulaltiin geroika" gehen matalliziirovenne skylьptyyra.
(TASS-iin fotoxrooniko).

Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaani

Kapitaan—komsomoolec

„Buriaadai 10-zil" paroxood bolbol Selengiin gosparoxoodstviin tyryy paroxoodiinь bolonxoi. Terenei kapitaanaar, komsomoolec-nyx. Mazaarov xydelmerilne. Tere xadaa syydne deerxi slyyzbiin byxii şatadanь xydelmerilee. Matrooshoo exileed kapitaan xyrter debzyylegdehen baixa jym.

Nyxer Mazaarov ton energiiçneer xydelmerilne. Aşaa zeelgiin plaaniiji ylyylen dyyrgexe, avaarigyigeer xydelmerilxe, syydnejee hain ba narinniagtaar aşaglaxa g. m. şuxaliin şuxala xydelmerinyydiiji xysed xangana. Iime stiiliin xydelmeride, paroxoodoigoo komaandiiji zorimgoigoor hurgana. Navigacioonno xydelmeriiin exilxe yjeer, nyx. Mazaarov xadaa aşaa zeelgiingee paroxoodno plaanaa 110 proc. dyyrgexeer, socialiis ujalga abhan baigaa.

Ynen sexe ba energiiçne xydelmeriiinь rezylьtaaduud xaragdaa. Apreelь, mai haranuudaigaa aşaa zeelgiin daabariiiji 134,7 proc. dyyrgee hen. Ijyyni hariingaa plaaniiji—124,5 proc., Ijyylь harada—119 proc. g. m. dyyrgehen baixa jym. Mynee, aavgust hariin exilheer, bahal erxim zişeenyydiiji xaruulza baina.

Kapitaan—komsomoolec nyx. Mazaarov xadaa paroxood deere haja jirehen zaluu şine kaadrnuudiiji hurgaxa ba tedeende zaaxa, syydne deerexi zuram ba praaviitai tanilsuulxa g. m. xydelmerinyydiiji ton xangaltataigaar xytelberilne. Ene paroxoodiinxid bolbol kapitaan nyx. Mazaarovai xytelberi doro, baarzanuudta aşaa teexe, tedeenhee aşaa buulgaxa gexe zergiin xydelmerinyydte aktiivnaar xandanad.

Iimehee, paroxoodoi komaandiin, terenei kapitaan nyx. Mazaarovoi xydelmeriiin ooped ba meetod bolbol busad komaandanuudta damzuulan ygtexe johotoi baigaa. Teed, ene xadaa ton dutamag praktikovaalagdana. Paroxoodstviin naçaalьnig nyx. Briyyxov tyryytei, busad xytelberilxii xydelmerilegşediinь, ene şuxala xeregiiji xojordoxi eelzeende tabihaar baina.

Nyx. Mazaarov bolbol paroxoodstviin xydelmeridexi dutuudundanuudiiji ba gadna, texniiçeske praaviliiji, syydne deerxi slyyzbiin zuramiiji xazagairuulxa g. m. uşarnuudiiji erid kritikovaaldag, Enenь, zarim xytelberilegşedte zoxidgyigeerşji yzegdehen baigaa xa. „Buriaadai 10 zil" paroxoodoi xydelmeriiin hain zişeenyyd bolbol bygediin dostojaani bolgogdoogyi, xarin xeregseegdeegyi gy, ali „martagdaşahan" baigaa.

Iime tula, gosparoxoodstviin tyryy paroxood ba terenei kapitaan—komsomoolec nyx. Mazaarovai xydelmeriiin ooped ba metodiiji busadta damzuulan ygexenь şuxala. Tiigeed, terenei xydelmeridenь byri yndernyyd amzaltanuudiiji tuilalgadanь konkreetne tuhalalga—gosparoxoodstviin aşaglalgiin slyyzbiin xytelberilxii xydelmerilegşedeinь bojevoi zoriigo bolno.

XAZAGAAJEV.

Abhan ujalganuudaa amzaltataigaar dyyrgene

Ulaan-Ydiin avtoremleszavoodoi staxaanovcuud, nyxed Glavsoon, Peremiikin, Popoov, Linxoboojev ba Çimiitova gegşed Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaanida orolsozo, konkreetne ujalganuudiiji abhan ba yiledberiiingee daabariiiji ylyylen dyyrgexe, yndernyyd pokazaatelьnuudiiji tuilaxaar naiduulhan bainad.

Tedenerei xeregyydiinь xelehen ygenyydheenь algasaagyi baina. Abhan socialiis ujalganuudaa ylyylen dyyrgened. Zişeelxede, nyx. Popoov bolbol yder yderelgee yiledberiiin daabariiiji sag yrgelze 234 proc. xyrter dyyrgene. Nyxed Glavsoon—206 proc., Peremiikin—224 proc., Linxoboojev—229 proc., Çimiitova—174 proc. xyrter dyyrgeze bainad.

Tede staxaanovcuud yşee hainaar xydelmerilze, byri ynder pokazaatelьnuudiiji xaruulxanь labtai. Edenei xydelmeridenь bodoto tuhalamza yzyylxe şuxala. Tus staxaanovcuudai xydelmeriiin meetodiiji busadta damzuulan ygeze, niite debzeltiin tylee temesexe johotoibdi.

C. DOR.

XURIAALGIIN XYDELMERINYYDIIJI ZYBӨӨR ZOXILDUULAN, AMŽALTATAIGAAR JABUULJA!

Teempiinь erid xurdadxaxa

Zagarai, aavgust, 27. (Teletoonoor abtaba). Manai aimagta tariaa xuriaalgiin xydelmeri hainaar jabuulagdana geže jaabaş xelexe argagyi. Xuriaalgiin teempenь hula. Olonxi kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol xuriaalgada kolxoozniguudaa xysedөөr mobilizovaalaagyi, yderei noormiiji dyyrgelgede şuxala anxaralaa tabiaagyi baina. Erid xemžeenyydiiji abnagyi.

Ilangajaa, Noovo-Ilьkiinske selьsoveedei kolxoozuud xuraalgiiji organizoovanno bişeer, ton aali teempteigeer jabuulža baina. Tus selьsoveedei tyryylegşe nyx. Vasiili Bootov bolbol xuriaalgiin xydelmerinyydiiji zybөөr zoxilduulan, amžaltanuudtaigaar jabuulalgada konkreetne xemžeenyydiiji abnagyi. Myn, Kaliininai neremžete kolxooz (tyryylegşenь nyxer Balagaanskii) bolbol xuriaalgiiji oroituulža exilhen ba mynөө tereniiji organizoovanno bişeer jabuulža baina. Ene kolxoozoi xytelberilegşedenь, kolxoozoigoo xysiiji zybөөr organizovaalnagyi, kolxoozniguudaigaa yiledberiiin debželtenyydiiji tolgoilnogyi. Žişeelxede, maşiniistnuud Arxiiv Safroonov, Beliix gegşedtei adali erximyyd olon. Gebeş edenei xydelmeriiin oopedonь delgeryylegdenegyi. Maşiniistnuud Soldaatov, Şylgiin gegşed yderei gөө noormiiji dyyrgenegyi. Gadna, Deede Taalьciin selьsoveedei, „Kraasna Partizaan „kolxoozoi boolgoşo nyxer Nataali Karbalinova bolbol yngeregşe zilde 120 buxal xyrter boogşohen. Nataali xadaa ene zildeeş muu bişeer xydelmerilne. Yder byri 70-80 buxal xyrter boono Jyrenxiideөl, deere dursagdahan kolxoozuud xadaa baihan ysloovinuudaa xysedөөr, racionaalьnaar xereglenegyi.

„Internacionaal", Doodo-Ilьkiin somonoi, Voroşiilovoi neremžete kolxoozuud bolbol iime le ysloovido baigaad, xuriaalgiiji hainaar jabuulža, tereniiji hajaar dyyrgexe zoriigonuudtaigaar temeseže bainad. Soloto kombainioor nyxer Cerendoržiijevai xydelmerilhen, „Internacionaal" kolxooz xadaa 482 gektaar tariaalangaigaa 321 gektaarinь xuriaagaad baina.

Aimag dotorxi kolxoozuudta xuriaalgiin konveejerne sisteemiin xydelmerinyyd hainaar jabuulagdanagyi geže xelexe xeregtei. Tariaa soxilgo mynөө xyrter exileedyi. Tariaagaa gyrende tuşaalgiiji gansaxan le Onoxoin selьsoveedei, Staalinai neremžete kolxooz (tyryylegşenь nyx. Rydakoov) jabuulna.

Mynөө zilde bajaligaar urgahan oovoşçno kylьtyyrenyydiiji xuriaalga myn le exileed, oovoşçonь goorod asaragdaža baina.

Şine tariaaji xadagalgada ambaar, sklaaduudai zarimanь belen. 218 ambaarnuudai—168-iinь dezinfeekcelegdee.

Aavgustiin 20-do, aimag dotor 3736 gektaar, terenei toodo 1595 gektaar tariaalan xuriaagdaad baina.

Xuriaalgiin 10-aad şaxuu ydernyydei rezylьtaad xadaa, terenei hula teempteigeer, organizoovanno bişeer jabuulagdaža baihiiji xaruulaa. Zarim xytelberilegşed bolbol kolxoozniguudai debželtiiji tolgoilnogyi.

Zagarain bolьşeviigyydei, xytelberilegşedei ba kolxoozniguudai urda, xydөө ažaxiin xydelmerinyydiiji zybөөr zoxilduulan, amžaltanuudtaigaar jabuulxa, xuriaalgiin teempiiji erid xurdadxaža, tariaaji sag soonь erxim deede şanartaigaar xuriaaža abxa zoriigo tabigdanxai.

BMASSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad ***I. BOOTOV***

RESPYYBLIKE DOTORXI TARIAA XURIAALGIIN XYDELMERINYYDEI JABASA TUXAI BMASSR-ei NARKOMZEEMEI MEDEEN

1939 on, aavgust 20.

Aimaguud	Dyyrgelte proceenteer: Tariaa xadalga	Dyyrgelte proceenteer: Kombainaar xuriaalga
Xiaagtiin	41,1	36,8
Bargažanai	39,0	20,0
Zediin	35,7	2,7
Biçyyrei	35,4	31,5
Tarbagatain	30,0	11,1
Zakaaminai	24,2	—
Tynxenei	23,4	12,4
Zagarain	21,00	20,1
Ulaan-Ydiin	20,8	11,7
Kabaanskiin	18,5	,3
Xoriiin	17,9	9,00
Muxar-Şiberei	16,4	13,5
Jaruuniin	16,3	8,3
Selengiin	15,8	14,8
Xamta	26,4	14,6

Hyylei taban xonogoi torşo soo respyyblike dotorxi kolxoozuud bolbol xamta 52890 gektaar tariaalangiiji xuriaagaa gexe gy, ali 15,8 proceentiin urgaltiiji ygebe. Ene urgalta xadaa xuriaalgiin xurdan teempiin ereltiiji xanganagyi.

Manai zarim xytelberilegşed bolbol yderei, dekaadiin noormiiji dyyrgexiin tula xydelmeriөө şadamaraar tabiža yşөө şadaagyi baina. Edener xadaa xydelmerinyydei dyyrgeltiiji nariaar şalganagyi, kontroliirovalnagyi. Ede bygediin rezylьtaadta, taban xonogoi torşo sooxi urgaltanь ton baga ba xuriaalgiinь teemp hula baina.

Iime faaktnuud ilangajaa Selengiin (BKP(b)-ein AK-gei sekretaarь nyx. Doržiijev, aimgyisedkoomoinь tyryylegşe nyxer Ajuuşeejev, AZO-ji daagşa nyxer Şiitin), Jaruuniin BKP(b)-ein AK-gei sekretaarь nyxer Ardaalov, aimgyisedkoomoinь tyryylegşe nyxer Badmajev, AZO-ji daagşa nyner Žitiixin), Kabaanskiin, Muxar-Şiberei ba Xoriiin imaguudai kolxoozuudta yzegdene.

Xydelmeriin xysenyydiiji zybөөr organizovaalža, xydөө ažaxiin xydelmerinyydiiji zoxilduulan, amžaltanuudtaigaar jabuulalga ene zilei urgasiiji sag soonь bagaxanşji geeltegyigөөr xuriaalgiiji xangalga—partiiina, soveed ba gazartariaalangai organizaacanuudai xyndete ba xariuusalgata şuxala ujalga myn.

Mynөөder, manai „B.-M. Ynen" gazee dei redaakca bolbol respyyblikiin aimaguudta tariaa xuriaalgiin jabasa tuxai materiaalnuudiiji toli lono.

Partiina, soveed ba gazartariaalangai organizaacanuud bolbol xuriaalgiin jabasada bolьşeviig deloviitostiiin viivod xeze, urgasiiji sag soonь bagaxanşji geeltegyigөөr xuriaalgada temeselnyydiiji byxii xysөөrenь, yrgen dalaisataigaar delgeryylxe ujalgatai.

Erxim oopeduudiiji bygediin dostojaani bolgojo

Biçyyrei aimagai kolxoozuud bolbol aavgustiin 20-noi yder, tariaa xuriaalgiingaa plaaniiji 35,4 proceent dyyrgebe. Mynөө, BKP (b)-ein AK-gei ba aimgyisedkoomoi damžuulgiin Ulaan Tugiiji ezelže jabahan, Kryylinei neremžete kolxooz bolbol aimag dotoroo tyryy jabana. Tus kolxooz—plaanaa 662 dyyrgebe. Ende, xuriaalgiin xydelmerinyyd aliş talaaraa erximeer organizovaalagdanxai.

Myn, Kombainioornuudşji erxim deede pokazaatelьnuudiiji ygene. Baga-Xunaliiin MTS-iin erxim kombainioor nyxer Samokryytov bolbol yderbyri 29 gektaar tariaalangiiji erxim şanartaigaar xuriaana. XABV-de kandidaad, Okiino-Kliyyçiin MTS-iin kombainioor nyxer Paavlov bolbol yder byri 28 gektaar xedana. Mynөө, yder byri 28 gektaar tariaalangiiji xuriaadag, Okiino-Kliyyçiin MTS-iin kombainioor nyxer Oçiirov bolbol Cerendoržiijevai kombainova agregaadai kollektiivei bişegtiiji xaluunaar demžeed, yder byri 35 gektaar tariaalangiiji xuriaaxab geže ujalga abaa. Oçiirov xadaa ene viirabotkiingee tylөө erid temeseže baina.

Aimag dotorxi kolxoozuudta, tariaaji gyrendөө tuşaalgiin xydelmerinyyd yrgenөөr delgeryylegdee. Kiirovei (400 ceentner), Kyrinkoovoi (200 ceentner) neremžete ba busad kolxoozuud natuuroplaadai sçoodoor, tariaaji sag soonь tuşaaža baina.

Tariaa xuriaalgiin erximyydei xydelmeriiin oopediiji bygediin dostojaani bolgozo, tariaaji bagaxanşji geeltegyigөөr xuriaaža dyyrgexe zoriigotoigoor temeselge—partiiina, soveed, gazartariaalangai oorganuudai, byxii kolxoozniguudai şuxala zoriigo myn bolno.

DAVIIDOVA

Dutuunuudaa darii likvidiirovelxe

Tarbagatai, aavgust, 23. (Telefoonoor abtaba). Tarbagatain aimagai 20 garan kolxoozuudta tariaa xuriaalgiin xydelmerinyyd tyleg dundaa jabuulagdaža baina. Gebeş, tereneinь teempnь hula. Aavgustiin 22-to aimag dotor 9557,87 gektaar tariaalan xadagdaa gexe gy, ali tariaa xuriaalgiinь plaan 31,85 proceent dyyrgegdeed baina. Terenei toodo, 666,83 gektaar tariaalan kombainaar xuriaagdaa.

Zarim kombainanuudai remoont muutai baihaniinь, zarim kolxoozuud urgasa xuriaalgaa muugaar, xangaltagyi beledxelteigeer ugtahaniinь, mynөө eliryylegdeže baina. Tende, xuriaalganь ton aali teemptei. Xuriaalgiin prostoi maşiinanuudta zapasnoi çaastьnuudai dutamag deerehee, xeden olon zaatkanuud xydelmerilnegyi, miil baina. Iime faaktnuud, ilangajaa „Maartiin 8" (tyryylegşenь nyxer Byryndykoov), „Kraasna Znaami", „Iskraa," Kaganooviçiin neremžete kolxoozuudta yzegdene. Žaatkanuudanь xydelmerileөgyi baixadaa, xuriaalgada ton iixe haad xedegşji haanь, tus kolxoozuudai pravleeninyyd, tedenei xytelberilegşedenь žaatkanuudaa xydelmerilyylxe arganuudiiji bedernegyi.

229 gektaar gazarta ozimoi tariiga xegdee. Aimag dotorxi kolxoozuudta orooho xadagalalgiin pomeşçeeninyydenь belen. Mynөө, tereende 5041 ceentner, soxigdohon şine tariaan xadagalagdaad baina. Zygөөr, gyrendөө tariaa tuşaalga mynөө xyrter organizovaalagdaagyi baina. Tariaa tuşaalgiiji darii exilxe zailaşagyi.

Xuriaalgada xydelmerilxe xysiiji zybөөr tabiža, tariaa xadalga, hyrilelge, soxilgo, seberlelge ba zөөlgiin xydelmerinyydiiji zoxilduulan, amžaltataigaar dyyrgexe xeregtei.

G. Petroov.

„Xuriaalga sezoonno xereg ba tere xadaa xylieexe duragyi baidag. Sag soonь xuriaagaa haa—şyyxe, xuriaalgada xozomtoo haa— aldaxa bolno". (Staalin).

Xydelmeriiin amžaltiiji—xytelberi şiidxene

Kabaanska, aavgust 23. (Telefoonoor abtaba). Aavgustiin 20-noi medeegeer, aimag dotor tariaa xuriaalgiin plaan arai geže 18,5 proceent dyyrgegdeed baina. Ene geegdelei gol şaltagaaniinь xadaa: negedexieer, aimag dotorxi kolxoozuud ba MTS-yyd tariaa xuriaalgada xozomtozo exilee; xojordoxioor, tariaa xuriaalgada şuxala xysiiji tabixa, xuriaalgiin xydelmerinyydiiji xurdan teempteigeer jabuulxiin tylөө temesel yrgenөөr delgeryylegdeegyi ba kolxoozuudai poolinuud deere 430 žaatkanuud xydelmerilxe johotoi aad, oroidoo 320-nь xydelmerilned.

Kabaanskiin selьsoveedei, Kiirovei neremžete kolxooz bolbol tariaa xuriaalgaa organizoovanno bişeer, hula teempteigeer jabuulža baina. Aavgustiin 20-do, xuriaalgiingaa plaaniiji oroidoo 4,2 proceent dyyrgebe. Tus kolxoozdo 8 žaatkanuud xydelmerilxe aad, 1-nь xydelmertine. Busad žaadkanuudanь saraihaa yşөө garaagyi.

Gexetei xamta, tariaa xuriaalgiin byxii xydelmerinyydiiji organizoovannoor jabuulža baihan kolxoozuud aimag dotor ysөөn bişe bii. Žişeenь, Batuurinska, Tarakaanovska, Tyrantaajevska, Şeerginske selьsoveedyydei kolxoozuud xuriaalgiin xydelmerinyydiiji plaanalgaa johoor hainaar jabuulža bainad.

Aavgustiin 22-oi medeene johoor, Şeerginske selьsoveedei, XVIII partsjeezdiin neremžete kolxooz xadaa 349 gektaar tariaalanda xuriaalga xeže dyyrgee. Tus kolxoozdo, plaanai johoor 120 xynyyd xuriaalgada xabaadaxa aad, mynөө 125 xynyyd xydelmerilne. Kolxoozoi gurbadaxi brigaadada xydelmerildeg nyxed Goolodova M. Aravçiljeva M. gegşed yder byri 65-65 buxaalnuudiiji boono. Ene brigaada—plaanaa 40 proceent mynөө dyyrgeed baina.

Tyrantaajevska selьsoveedei „Kraasna Partizaan" kolxoozoi udaarnig nyxer Ivanoov M. gegşe yder byri 7-9 gektaar tariaalangiiji žaatkaar xadana.

Aimagai xytelberilxii organizaacanuud bolbol xuriaalgiingaa ton aali teempdenь zoxixo viivod xeze, tariaanai sag soogoo, bagaxanşji geeltegyigөөr xuriaagdalgiiji xangaxa ujalgatai.

Gen. Bažaanov.

Tariaa soxilgo ba tuşaalgiiji tyrgedxexe şuxala

Xori, aavgust 23. (Telefoonoor abtaba). Endexi kolxoozuud bolbol aavgustiin 20-do 4915 gektaar tariaalangiiji xuriaaža, plaanaa 17,9 proceent dyyrgebe. Xuriaalgiin teempenь xurdaar jabuulagdana geže xelexeer bişe. Hyylşiin 5 xonogoi torşo soo, aimag dotorxi kolxoozuud bolbol miil 3803 gektaar tariaalangiiji xadaba. Xuriaalganь iime teempteigeer saaşadaa jabuulagdaa haa, 35 xonogtoşji dyyrgegdexegyi xeže Xoriiinxid, aimagainь xytelberilegşed oilgoxo geeşe gy?

Tariaa xuriaalgada şuxala xysiiji xangaža, terenei xydelmerinyydiiji ton zybөөr zoxilduulan jabuulalga xadaa, „xuriaalga sezoonno xereg ba tere xadaa xylieexe duragyi baidag. Sag soonь xuriaagaa haa—şyyxe, xuriaalgada xozomdoo haa—aldaxa bolno" gehen, nyxer Staalinai geniaalьna žaabariiiji dyyrgeže şadaxa baina. Gadna, xuriaalgiin xydelmerinyyd xadaa Irkyytsk ba Çitiinske ooblastьnuudtai batalhan socsorevnovaanitai, viistavkede beledxeltei narin niagtaar xolbolduulagdaagyi baina. Yderei noormiiji dyyrgexe ba ylyylen dyyrgexiin tylөө temesel, staxaanovska xydelmeri byxii xysөөrөө, yrgen dalaisataigaar delgeryylegdeegyi baina.

Kraasna Partizaanai somonoi, Kaarl Maarksai neremžete kolxooz (tyryylegşenь nyx. Žamsaraanov) bolbol xuriaalgada byxii ysloovinuudaa xereglenegyi, xyriaalgiiji organizoovanno bişeer jabuulža baina. Maşiniistnuud—Galsanai, Rinçenei, Vaandanai gegşed, yderelgөө noormiiji xolo dyyrgenegyi.

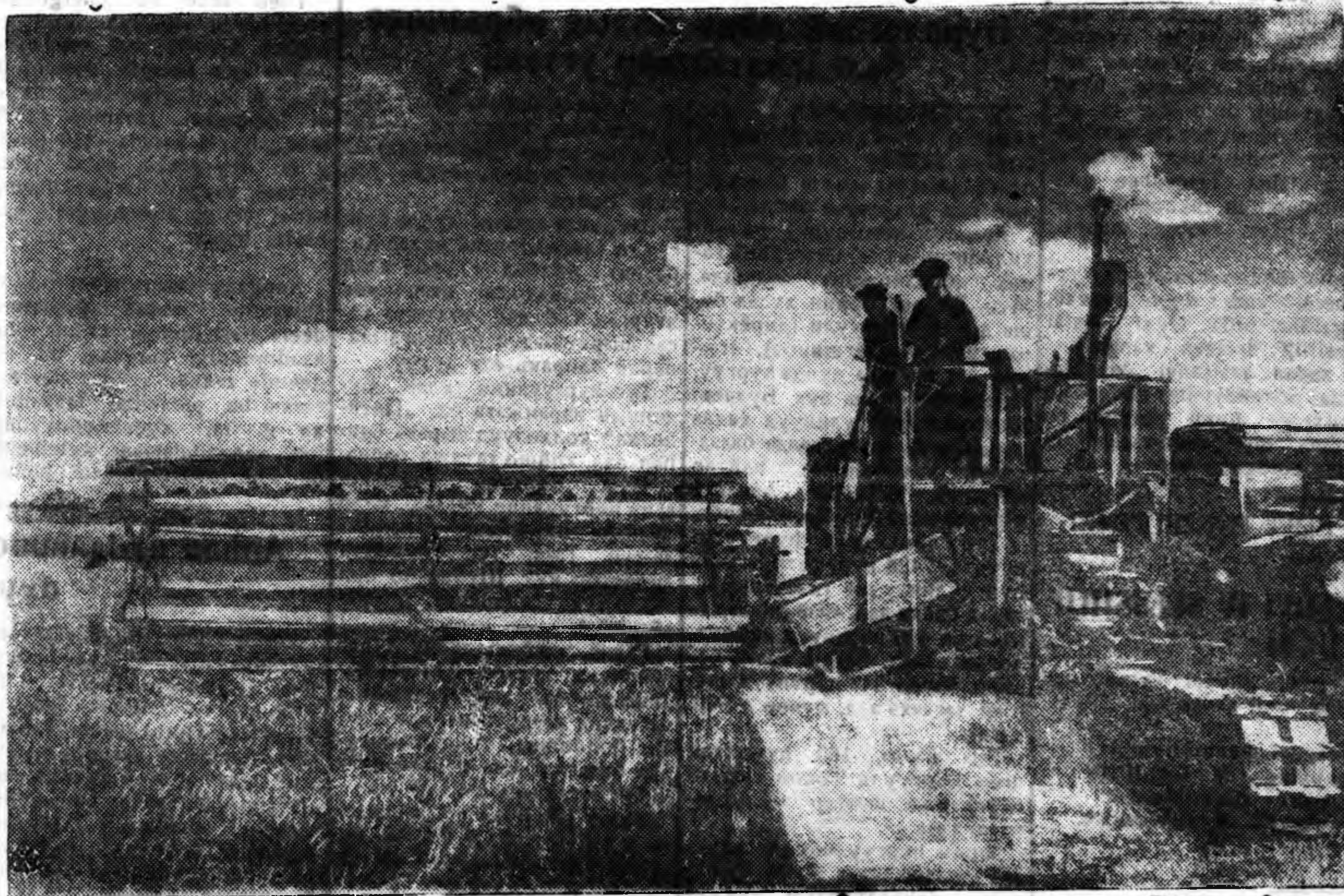
Gadna, zarim kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol „tariaaji xadaža dyyrgeed, tariaa soxilgiiji jabuulxa, xadaža dyyrgeel haa daa „xereg dyyrexe" geže xeledeg baixa jym. Mynөө negeş kolxoozoi tariaanai soxilgiiji exileedyi.

Tus aimagai ba kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol yngeregşe zilde tariaa soxilgiiji xabarai tariiga xyrter yrgelželyylhen praaktikahaa zoxixo yroog xexe ujalgatai.

Mynөө, zarim kolxoozuudaxi xuşaltata tooguudanь tariaa soxilgodo belen bişe. „Zaveeta Ilьiçaa" kolxoozoi (tyryylegzenь nyx. Tarabyykin) bolbol şine urgasiiji xadagalalgada ambaarnuudaa mynөө xyrter beledxeegyi, dezinfeekceleegyi baina. 1938 ondo urgasahaa xuriaagdahan 47 ceentner tariaanь mynөө xyrter ambaarhaa syiөөlegdөөgyi, kleeşçeer gemteegdehen baina. Ene zilde erte edieeşehen tariaan xadaa sag soogoo bagaxanşji geeltegyigөөr xuriaagdalgiiji, sag soogoo hyrilegdelgiiji, soxigdolgiiji ba seberlelgiiji erene. Tiimehee, Xoriiinxid bolbol xuriaalgiiji xurdan teempteigeer, organizoovannoor dyyrgexe xemžee abxa ujalgatai.

Anaagai somonoi, „Ulaan Odon", Ždaanovai neremžete, Aşangiin somonoi, „Kraasna Pobeede" g. m. kolxoozuud xuriaalgaa hainaar jabuulža baina. Tiigebeş, tyryyşyylei xydelmeriiin oopeduud yşөө xysedөөr ba yrgenөөr delgeryyleg lenegyi.

D. ŽAMSUUJEV.

ZURAG DEERE: Sajantiin MTS-iin kombainioor nyxer Cediipov Daşa gegşiin agregaad, Ulaan-Ydiin Priigorodno raioonoi „Ulaan Erxireg" kolxoozoi urgasiiji xuriaaža baina.

(Mixailovoi foto).

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: Центросоюзная 12 Теле фоны: редактора — 8-44, отв. секретаря ...-13. Сельхозотдел — 7-55, Промотдел — 5-02.

Типография [illegible] БМАССР. Бурглавлит № 1133